

SAMEDI 6 AOUT 1938

NGÀY 11 THÁNG BẢY NĂM MẬU DẦN

Trẻ em nên biết...

GIỌNG NÓI KHÔNG SỪA (Tiếp theo)

Cái tật ấy thật là khó sửa, như là người trẻ tuổi, vậy phải giữ gìn cho lắm, nói năng chằm rãi, chờ đợi nói mau, như lời lẽ không ra tiếng thì ngừng p.ư cho an câu chuyện. Phải tập nói năng cho thường, mà như là cái tật lừ, như phải bỏ cho tuyệt hẳn.

Phần nhiều ít hay đọc cho trẻ con, cho nên chữ nào dài thì phải sửa tiêu lự, nghe con chừng hai phần chữ là may. Ấy là tại người cha mẹ, hay lấy lời hồ qua, ít hay chăm chú mà kèm chế lấy cái giọng nói của mình cho đúng mực, đọc nửa chừng bỏ xuống, nên mấy tiếng đồng âm thường hay lẫn lộn. Ta xem việc ấy là thường chờ theo phép lịch sự thì người ta xem cái tật ấy thật không phải nhỏ.

Còn như những tiếng của nước khác mà viết tiếng mình thì cũng chẳng nên đọc nó là tiếng lạ, muốn đọc sao thì đọc; Như thế lại làm cho người ta khó hiểu thêm nữa.

Nói tiếng Lôngsa thật là khó lắm, như muốn nói vẫn háp tiếng thì phải lựa chỗ nào háp với lời tai, chỗ không phải dụng đầu ráp đó, mà đầu nói đó, thì rất trái tai, nghe ra càng sai cách.

Như chữ nào đáng sao cho chữ S, chữ T, mà đứng trước lại có nhữ tiếng phụ âm khác nữa, thì chữ nôm lấy chữ S, hay chữ T ấy mà thấp xuống tiếng sau, nghe ra rất nặng nề kỳ cục lắm. Thì dụ như câu: Des cours intéressants; il est mort est enterré; son respect grand, v.v., thì cứ đọc y như vậy chờ đứng có nói vẫn thấp tiếng mà đọc: Des cours z'intéressants; il es mort t'est enterré; son respect t'est grand. Nếu đọc như vậy thì nghe không được.

Phải tránh những giọng nặng nề, mấy chữ ráp nhau mà không háp lời tai thì đứng đúng lời.

Nói năng, chuyện, vẫn trong việc nói năng phải cho cân thận, như là phải gia tâm mà nghiêm cửu luật mẹo cho nhiều; bằng chẳng vậy thì nhiều khi sai lầm rất nặng. Có ba điều này mà nhiều người thường phạm đến lắm:

Một là - Mỗi khi ta muốn nói tiếng chi, hay là muốn chỉ vật gì, thì hay dùng

những tiếng c-o-kê trôm trôm mà nói, hoặc phải ngần ngừ mà chớ tra tiếng. Ấy là tại lời bình thường, thì hay chịu tìm kiếm tiếng một cho nhiều, ít hay bởi đường nó, cho nên đến lúc muốn dùng thì nó đâu có sẵn cho mình? Đấy vậy, hề mình không dùng vài chành tên, thì làm cho người khó hiểu; tệ ra cái tiếng của mình hay mà phải hóa ra lời thối cáu chuyện.

Hai là - Tại mình thường không phân biệt những tiếng nào là giống đực, tiếng nào là giống cái. Tuy nói không hay chỉ cho lắm, song nghe ra rất trái tai. Ấy cũng do nơi sự sợ mà ra; nhưng nếu, hề sơ nhiều thì thật nặng.

Đã biết rằng tiếng Lôngsa không phải là tiếng mẹ đẻ của ta, cho nên có nhiều người vô nghĩa mà ít hay vô chữ. Bởi vậy ít gặp người, chín chữ kỳ-lưỡng họ vạch ra, thì nghe rất dị.

Phải biết rằng, tiếng nào cũng là tiếng, chữ đứng có tương là tiếng, của ngoại quốc mà chẳng có tâm tập đọc tập nói cho rành.

Ba là - Ta hay dùng tiếng verbe lộn thì, lộn thứ, ấy cũng do nơi ta không hay căn bản mà ra. Chữ chi ta biết chỗ hay lắm, thì phải tiếng nào tìm kiếm học một lần cho chính đ nh, rồi sau ta cứ đi mà dùng hoài, thì có đâu mà làm lỗi nữa.

Nếu trẻ em mà muốn học cho rành, thì có khó chi đâu mà không chuyên tâm nghiên cứu. Hiện giờ luật mẹo sách vô thiếu chi, mấy nhà sách chỗ nào cũng có bán.

Lại hề bước chon vào trường thì thầy cũng có dạy, mà ta hãy còn làm lộn như vậy hoài, thì là lỗi tại nơi ta, không chịu gắng tìm kiếm mà dùng, bảo sao mà không làm mãi.

(Còn nữa) B. N.

Muốn làm đèn Neon (thứ dùng nơi rạp hát bóng và những hiệu buôn lớn) ... STANDARD NEON LIGHT ... 55 bis rue Lagrandière ... Téléphone: 20626 - SAIGON

GIA-CHẢNH

Cùng em Ngọc-Lan, Hôm qua chị dương ngồi trong nhà mà dạy lại đứa con của chị Chín học, vì lúc này trường đã bãi rồi; hai anh em ở nhà, nên chị bày cuộc dạy đọc và dạy viết cầm chừng đặng có kèm chừng chúng nó ở nhà kẻo sự chừng nó một lúc chạy rong đi chơi tới ruy rí mà giảng năng; hai là lớp xuống làm - sống, vì lúc này nước Cửu - long giảng đã tràn xuống rồi nước dưới sông chảy mạnh lắm; nhà nào vô ý bỏ thờ; để cho con nít xuống sông, thiệt là nguy hiểm lắm.

Trong lúc chị dương kêu cho hai cháu viết, kè thấy một người lính làng cầm thước vào, chị tiếp lấy xem coi, biết là thơ của em. Chị lật lật xem ra, thấy em hỏi thăm việc lớp bệ mà chị phải rầu: công trình làm mới chưa xong, hao tốn cũng nhiều, mà bìa mua đôn trước ngập chết hơn hai phần, chỉ còn lại ước có mười mấy cuốn, nhờ chỗ đó cao nước không ngập tới, tuy vậy mà bấp đưng có con chẳng bị trôi mưa qua nên nó cũng xui trái và thừa hơn.

Nên khi hề về aa lấy hộp ra rồi chị được có lời hai mươi ngoài ta, thành ra phải l. số học rồi nhiều: Bày giờ chị chỉ còn trong cạy có mấy chục cuốn là thôi. Trong bức thơ ấy em lại hỏi chị chờ ngày mồng 7 tháng 7 Annam ta là ngày lễ gì? em muốn hỏi thăm cho biết. Nhưng cái sự lịch về ngày lễ ấy nói ra cũng có hơi dài, vậy đề bức thơ sau chị sẽ viết cho rành rẽ mà nói cho em nghe cho kỹ; hôm nay chị còn mắc nhìn giấy lật để viết mà chỉ thêm việc làm bánh mứt cho em, kẻo nhìn lâu e nó dật độn.

Làm bánh Bơ-ti-pha (Petits fours) Cán 2 trăm rưỡi cái - ram bột mì, rây cho sạch, 1trăm rưỡi cà-ram đường cát, 25 cà-ram bơ, 4 cái trứng gà, chế vô một chút nước thơm, và chế thêm nước lá vào; rồi chung hết cho nhuyễn, rồi cán bột ra cho mỏng một độ chừng 2 li; sau cắt bột ra hoặc vuông hoặc tròn tùy ý, rồi lấy đầu n hay mỡ mà thoa làm sít, sắp những miếng bột cắt rồi để lên trên tấm sắt, sau lấy trứng đỏ trứng gà sùng mà thoa trên mấy miếng bột, rồi để trái nho khô, hoặc trái amandes hay là những trái gì khác mà rắc rim đường rồi lên trên máy miêng bột, a u dem dút trong lò mà hấp.

Làm bánh-cô-rô-kê (Croquants) Lấy 1 trăm 25 cà-ram bột mì cùng ấy cho thiệt sạch, 50 cà-ram đường cát, 50 cà-ram amandes, 2 cái trứng gà 50g một chai nước thơm, một muỗng bơ với chút phen bắng mà dũa (lấn nát), rồi nhồi chung lại hết. Nếu bột khô làm phải chế thêm chút nước nhồi hết cho dẻo. Bội này phải để chờ chừng nên lỏng quá. Rồi chia từ khừ, sau nhồi chung lại nữa. Làm như vậy cho được 6.7 lần.

Sau hết, cán bột ra bề ngang chừng 1 tấc tây, còn để dài 1 tấc rưỡi, rồi đem hấp trong lò. Khi bánh chín rồi thì lấy bơ mà cắt từ khừ liên trong lúc bánh còn đưng nóng.

Sách học chữ quốc ngữ một cách mới mẻ Con nít mới đẻ... biết đọc? Đó là câu nói bắt ngang, nên nó đi rồi chi thể học chữ quốc ngữ mới mẻ, nhưng phải nói từ đầu là 6 năm đầu tiên, rồi lấy mẫu. * Mày dạy chữ quốc ngữ là cuốn: QUỐC-NGŨ HUÂN-CO của Nguyễn-Nhu-Xương cho học chữ thì rất mau biết đọc. Vì cuốn quốc ngữ huân-co là một cuốn sách viết thời văn minh, có thí nghiệm dạy trẻ em học chữ quốc ngữ kết quả hẳn hoi, là nhờ mỗi chữ đều có hình trạng và lời nói kèm vào, nên trẻ em học chữ này là nhờ dạy chữ này, để trẻ em hiểu mà trẻ em biết quốc ngữ không hề quên dạy trong sách lại của bạn hiền hay của thầy, nên trẻ em học không hề rời thì học giỏi. * Sách học này dạy đẹp, chữ tốt lại có giá trị mà bán rất rẻ là 1. In kỹ thuật rất là đẹp, mua mau biết hết. Muốn định các giá, mỗi cuốn 0.12. Có bán ở các hàng sách và ở nhà ta Union Saigon. Đón tin LUẬN VĂN HUÂN-CO

Cuộc xô số hội quần lại hỏi hửu 1 số đồ đạc... 40005 1000. 1 - 8005 1000. 10 - 100 1000. 20 - 50 1000. 30 - 100 1000. 100 - 10 1000. 186 số trứng... 10000. Giá mỗi số 0.50 Ngày 25 tháng 29, Septembre, 1938. Nhỏ có nhiều số trứng và số đồ đạc 4000p, nên giấy số này bán chạy lắm. Mua mau kẻo lỡ. Vui tin M. TRẦN-THÁI - NGUYỄN L. LUY-T. 7. 7. 7. 7.

Số 4 chức việc hỏi hửu Đời ngày xô lại là 29 Sept 1938 Theo nghị-định của quan Thống-đốc Nam-yê đ ngày 2. Juillet 1938 về chức VIỆC HỎI-HỬU đời ngày xô 19 Juillet 1938 NGÀY 29 SEPTEMBRE 1938.

Bánh cơm hay là bột sam Tourteauriz au ala semoule Nấu chung 150 cà-ram gạo, hay là bột sam xói nửa ve lít - nửa bơ tươi, 200 c -ram đường cát, bỏ vô chát xai muối, nửa muỗng bơ, với một chút vanilline rồi nấu trên lửa thấp cho nó sôi riu riu chừng một giờ, phải coi chừng mà khuấy nó cho thừ g kẻo nó khô hết. Sau nhắc cái son ra khỏi bếp, để cho nó nguội bớt, còn nóng nóng một chút thì đánh 2 cái trứng đỏ với một cái trứng trắng trứng gà sùng mà trộn vào, rồi rắc bột mì lên trên bột mới rắc d, thêm mì lại sau. Trải cơm hay bột sam lên trên tấm bột ấy rồi đem đúc vô lò mà hấp.

Làm bánh chuối (Pâ e de-bananes) Như muốn lấy chuối mà làm huân bánh thì phải dùng chuối sứ (lá xiêm) hay chuối chát, mà phải cho thiệt chín chẻ nó ra thì mới dùng (một trái chừng 3, 4 miếng) đổ trứng m 1 cái chậu, chế vô 2, 3 muỗng rượu cognac và rắc vài ba muỗng đường cát, để 1 chút vanilline, trộn hết cho đều, rồi để vậy một đêm.

Sáng ra bữa sau phải cán bột như bột làm Pâté vậy, rồi sắp chuối trên miếng bột đã vậy chừng bằng 2 ngón tay.

Sau lại cán bột dư mà rải lên trên chuối như cái ống, rồi xếp mì lại và bắt bằng cách nào tùy ý, rồi đem đúc lò mà hấp. Bánh chín rồi phải thoa trứng đỏ trứng gà sùng lên trên bánh. Thôi, em cứ tập làm mấy món này đi, rồi sau chị sẽ chỉ thêm.

NGUYỄN-THỊ HỒNG-VÂN Tanchin

Phòng Văn Sĩ - Sĩ Phan-v-Thiệt Lưu an cư luật, Tôi nghiệp, cao đẳng tư pháp học Pháp quốc ... 150 150 0.70 0.70

CHUYỆN VUI CÓ CỦA ĐỂ LÀM GÌ?

Thuở xưa ở một làng kia có người giàu có bạc vạn. Người đó lúc đầu cũng keo cú lắm xin như trăn ngựa nhà giàu khác, nhưng sau người ấy bỗng trở nên hào phóng một cách lạ thường, tiêu tiền như rác mà chẳng biết thế nào là tiếc. Song người ấy đem tiền tiêu vào những việc rất hữu ích như cấp cho kẻ nghèo đói, v. v.

Cứ chi ấy của bạc tiền cho ai vậy phải là người kinh ngạc và ngờ có một duyên cớ chi. Thì quả như vậy, sở dĩ bác m ینگ tiền phân phát đi gần hết, chỉ giữ lại một phần của cải để nuôi thân thôi, là vì một đêm kia trong lúc mơ màng giấc điệp, bác bỗng nằm mộng thấy một ông cụ già đầu tóc bạc phơ, tay chống gậy trúc, tay vuốt chòm râu dài lehe và trông như tuýt từ từ tiến lại trước mặt bác mà bảo bác rằng:

Này anh này! anh giàu có thế kia chưa thấy đâu. Anh có muốn giàu hơn thế mà lại có danh to giá lớn ai cũng phải kính phục không?

Nguyễn (vì chính là tên bác) nghe thấy ông lão nói vậy thì lấy làm sung sướng vô cùng. Bác tự nghĩ: của cải của ta thế này đã thừa vô cùng rồi. Bày giờ tự đưng cho người muốn làm của ta giàu có thêm lên có có danh giá ư thì lợi gì mà ta chẳng ưng thì lợi gì mang an. Người đấy lên trời sự thiên thần ở trên trời sự xuống giúp thì giúp gì cho ta mà chẳng được. Nghe vậy bác liền rất lễ phép thưa với ông cụ rằng:

Bạch cụ, tiền bạc và danh giá ở đời ả là không thích nhưng trời không cho thì làm thế nào được? Không để cho Nguyễn nói gì thêm cụ giả với ông lão nói Nguyễn:

Nhưng nhà người có muốn, nhà người nói nhất phải nghe theo lời ta đây thì rồi sau này nhà người sẽ được các đức phật ngồi giúp.

Vấn một giọng lễ phép như trước Nguyễn lên tiếng đáp lại:

Bạch cụ, con xin tuân theo lời cụ truyền.

Vậy nhà người khá nghe lời ta dặn đây:

Nhà người phải làm thế nào mà phân phát cho hết cái tiền của nhà người đi - nhưng phải phân phát một cách hữu ích thì rồi sau này mới hưởng

đức phật ngồi giúp. Nhà người nên nhớ lời ta dặn. Ông cụ nói đoạn rùng mình một cái biến đi mất. Bác Nguyễn bưng một thức dầy thì ra một giấc chiêm bao.

Lấy chiêm bao làm sự thực, ngày hôm sau người ta thấy bác láng lộn thì hành kê hoạch. Thế rồi chỉ trong ít lâu tiền tài của bác cứ dần dần biến đi hết - nó biến vào gia-đình những người nghèo khổ, những việc cứu chữa của bác; những cái quần người mù l ến trên những con đường dài dằng dặc mà ra về; nó lại vào con nhiều công trình vi đại như xây dựng kỹ nghệ, lập nhà học sinh và mua phiếu công thi để giúp nước.

Làm xong những công cuộc ấy, thì trong nhà bác chỉ còn vài đưc an. Trong làm can cũng có lúc định sẽ đem hết tiền tài của bác đem cho người nghèo khổ; song bác lại chẳng dám thì hành y định vì bác sợ lỡ các đức phật ngồi không giúp thì lúc đó bác liệu nương nhờ vào ai được? Và cũng từ cái ngày có cái ý kiến ấy này ra trở lên làm tri bác bắt đầu không giúp ai nữa và cũng chẳng làm gì hết. Nhưng một đêm kia bác đang ngủ bỗng nghe có tiếng phá cửa ầm ầm. Bác bâng hoàng thức dậy thì quản cơ ở đã vào tới nhà bác. Vợ lên phòng, chúng cứ tráo cho bác, rồi bắt phải đi đưng cho chúng đi. Khi đi qua một cánh đồng, chúng thấy ở giữa khoảng vắng vắng có một ngôi chùa hoang.

Liên trời bác lại, cạy cửa chùa bác vào trong chùa đồng chợt cửa lại. Thế là bác đánh nằm thâu thủ ở đó rồi bao sự hồi hương ghé sự. Một ngày qua hai ngày qua không ai biết mà vào cõi trời cho bác. Bác đời quá c یم cách đời cho được giấy trời ra mà mới được Ra tới ngoài, bác có tâm mở trở về làng. Vả từ đó trở đi, bác làm vào cảnh làng thiếu còn r gỏi nhà bác liền bán nốt đi lấy tiền nuôi thân; nhưng cũng chẳng được bao lâu rồi sự nghèo đói lại theo dõi bác. Nghi đến cái gia tài to lớn xưa kia chỉ vì nghe lời thiên mệnh thì nghèo này rồi nên khôn khác bác lấy làm cảm tức vô cùng.

Còn nữa

